

AVKORTNINGSNEMNDAS UTTALELSE NR. 2085 3.9.2003

MOTORVOGN/BAL – Overskredet kjørelengde – regress - BAL §§ 12 og 13 - lemping?
Kasko- og ansvarskade oppsto 21.11.01 da sikrede kjørte inn i en annen bil. Sikredes kjørelengde var ved skadetidspunktet overskredet med 19 %. Selskapet avkortet således med 19 % i kaskoutbetalingen og krevde regress for samme prosent av ansvar-utbetalingen. Sikredes advokat hevdet at selskapet ikke kunne kreve regress for utbetalingen under ansvarsforsikringen. Dersom det var adgang til regress måtte kravet undergis betydelig lempning.

SKADE: Kaskoskade kr 160.000, ansvarsskade kr 129.319.

GJENSIDIGES AVKORTNING: 19 % av kaskoskaden (kr 29.630), redusert til kr 20.360.

REGRESS: 19 % for ansvarskaden (kr 24.570).

Avkortningsnemnda bemerker:

Spørsmålet er om selskapet kan kreve regress under ansvarsforsikringen pga overskredet kjørelengde, jfr. FAL § 4-7.

Det er ikke omstridt at kjørelengdeklausulen er overskredet, og at overskridelsen utgjør 19 %. Sikrede anfører at dersom dette skal gi grunnlag for regress, må i tillegg kravene i BAL § 12 være tilfredsstillt. Nemnda er ikke enig i dette. BAL oppstiller plikt for bileier til å tegne ansvarsforsikring og stiller krav til forsikringens innhold i forhold til de som blir skadet av bilen. BAL § 12 gir dessuten preseptoriske regressregler i forhold til sikrede i visse tilfelle. BAL inneholder imidlertid ikke en fullstendig regulering av avtalen mellom sikrede og selskapet. I denne avtalen står selskapet fritt til å ta inn bl.a. regler om endring i risiko og premiegrunnlag etter FAL § 4-6 og § 4-7, jfr. for såvidt Lødrup: Erstatningsrett s. 204. Selskapet har i dette tilfellet tatt inn en bestemmelse om kjørelengde i punkt 2.5.1, med hjemmel i FAL § 4-7, og det må da være disse bestemmelsene som regulerer forholdet mellom sikrede og selskapet. En slik bestemmelse kan derimot i henhold til BAL ikke gjøres gjeldende overfor skadelidte. Skal selskapet kunne påberope seg overskridelsen av kjørelengden må dette derfor skje gjennom et regressoppgjør.

Sikrede hevder subsidiært at regressbeløpet må lempes. FAL § 4-7 gir anvisning på en pro rata avkortning i erstatningen, og åpner ikke for avkortning etter skjønnsmessige kriterier. Det er noe usikkert om FAL § 4-12 kan brukes som lempningsregel, men den kan uansett ikke anvendes i forhold til en varebil. Grunnlaget for lempning må i så fall være avtalelovens § 36. Nemnda har ikke tilstrekkelige opplysninger til å vurdere om denne bestemmelsen kan anvendes. Nemnda peker imidlertid på at pro rata avkortning i erstatningen fordi det er betalt for liten premie i forhold til risikoen i utgangspunktet ikke er urimelig, og at heller ikke beløpets størrelse gir grunnlag for å si at bestemmelsen er urimelig i dette tilfellet.

KONKLUSJON: Selskapet gis medhold

Ved behandlingen deltok Wilhelmsen (formann), Lundberg og Bergseng Mælan.

Sekretariatets redegjørelse:
9.4.2003 – sak 20020971-HA

Saken gjelder spørsmålet om Gjensidige kan kreve regress for utlegg under ansvarsforsikringen grunnet overskredet kjørelengde.

21.11.01 kjørte sikrede inn i en annen bil, og det oppsto både kasko- og ansvarsskader. Hendelsen ble meldt til sikredes selskap, og av skademeldingen fremgikk:

Jeg kom kjørende på E-39 fra ... ca kl 2350. Det var mørkt overskyet og vår asfalt. Hastigheten var ca 70 km/t. Etter avkjøring til ... så jeg det lå en bil (bil C) utenfor veien. Omtrent samtidig så jeg en bil komme imot over bakketoppen foran meg. Oppmerksomheten mot disse to bilene gjør at jeg ikke ser, før det er for sent, at det står en bil (bil A) i min veibane litt bortenfor den som har kjørt utenfor veien (bil C). Jeg kjører inn i bil A bakfra og treffer den i min høyre front.

Fører av bil C og vitne (...) stod i veikanten og så påkjørselen. (...) kan bekrefte at hastigheten ikke var unormalt høy (ca 60 km/t). Det var ikke satt ut varseltrekant, det ble ikke brukt blinklys og heller ikke blinklys på bil A som var i ferd med å kjøre videre fra ulykkesstedet.

Selskapet meddelte sikrede at han var ilagt ansvaret for kollisjonen, og at eventuelle ansvarsskader ville bli erstattet over sikredes ansvarsforsikring. Selskapet opplyste videre om at bilens kjørelengde var overskredet, og at det på denne bakgrunn ville bli foretatt avkortning i kaskoerstatningen, samt at selskapet eventuelt ville søke regress for ansvarsutbetalingen. Selskapet avkortet deretter med 19 % i kaskoerstatningen, tilsvarende kr 29.640 og krevde regress for samme prosent av ansvarsutbetalingen, kr 24.570.

Sikredes advokat klaget saken inn for FKK, og anførte bl.a.:

Under kaskoforsikringen er det foretatt oppgjør basert på kondemnasjon. Selskapet har betalt kr 126.360 til forsikringstaker etter at det er trukket kr 4.000 i egenandel og kr 29.640 i avkortning. Grunnlaget for avkortningen er overskridelse av avtalt kjørelengde. Selskapet har beregnet overskridelsen til 19 %. Denne beregningen er ikke bestridt...

Selskapet har nå, ved brev datert 18.2.02 fremmet krav om regress også under ansvarsforsikringen. Utlegget er oppgitt til kr 129.319 og det er krevd regress med 19 % tilsvarende kr 24.570...

For det første gjøres det gjeldende at forsikringstaker har fått mangelfull rådgivning i forbindelse med tegningen både med hensyn til valg av kjørelengde og konsekvensene ved overskridelse...

Når det gjelder kravet om regress under ansvarsutbetalingen gjøres særskilt gjeldende at det her er snakk om regress og at det stilles særlige krav for at regress kan foretas. Det er ikke nok at kilometerlengden er overskredet. I tillegg må vilkårene for regress være oppfylt. Det innebærer at vilkårene i Bilansvarsloven § 12 må være oppfylt. I dette tilfellet foreligger ikke grov uaktsomhet og heller ingen av de øvrige vilkår som må være oppfylt for at regress skal kunne gjennomføres.

Subsidiært gjøres gjeldende at selv om vilkårene for regress skulle være oppfylt vil regress for utlegg under ansvarsforsikringen virke urimelig og at det derfor må foretas en lemping. Det vises til at forsikringstaker allerede er trukket for egenandel kr 4.000 og at det er foretatt avkortning under kaskoforsikringen på kr 29.640. Samlet belastning for forsikringstaker er allerede kr 33.640. Forsikringstaker er en ung mann i etableringsfasen med vanlig økonomi. Beløpet på kr 33.640 er derfor svært høyt for han. Når det i tillegg kreves regress med kr 24.570 blir belastningen til sammen kr 58.210. Det gjøres gjeldende at dette er urimelig høyt. Enda mer urimelig blir det dersom dette sees i forhold til differansen i premien mellom den kjørelengde (sikrede) er forsikret for og den premie han skulle ha betalt. Selskapets tap er i så måte svært mye mindre. Det er ingen tvil om at skaden ville ha vært fullt dekningsberettiget dersom hvis kilometerlengden var blitt endret. Det gjøres også gjeldende

at forsikringstakers forsømmelse er liten og lite klanderverdig. Det er snakk om en ren forglemmelse. Her må det også hensyntas at forsikringstaker mener å ha fått mangelfulle opplysninger om betydningen av overskredet kjørelengde og følgene av å ikke huske å melde fra overskridelse. Forsikringstaker burde dessuten allerede i utgangspunktet ha blitt rådet til å tegne en forsikring som dekket hans forventede behov. Lempning må føre til at regress under ansvar ikke gjennomføres, atter subsidiært at beløpet må reduseres.

Selskapet fastholdt sitt standpunkt vedrørende regress under ansvarsbetalingen, men reduserte regressbeløpet til kr 20.360 av polymessige grunner.

FKK fant ikke å kunne ta saken opp med selskapet, men åpnet for nemndsbehandling av saken. Sikredes advokat ønsket spørsmålet vedrørende regress under ansvarsforsikringen behandlet i nemnda. Dersom nemnda skulle komme til at det var grunnlag for regress, hevdet sikredes advokat at beløpet måtte undergis betydelig lempning. Det ble bl.a. anført at:

I Deres brev har De som begrunnelse for den foreløpige vurdering av saken vist AKN ut. 1697. Dette gjaldt imidlertid en sak der selskapet hadde foretatt en utbetaling for en bil som ikke var forsikret. Grunnen til at bilen ikke var forsikret var, slik jeg forstår saken, en bevisst handling fra bileier fordi bilen ikke var i bruk. I (sikredes) tilfelle gjelder det en bil som var forsikret på skadetidspunktet. Bilen hadde kaskoforsikring i tillegg til ansvar. Dette bekrefter bileiers ønske om en god og dekkende forsikring. Det gjøres derfor gjeldende at eventuell regress under ansvarsforsikringen i forhold til (sikrede) må skje etter BAL § 12 og at vilkårene for regress etter denne regelen ikke er oppfylt. Jeg viser særlig til at (sikrede) ikke har opptrådt med vilje eller grov uaktsomhet da skaden skjedde.

Dersom nemnda skulle komme til at det er grunnlag for regress, gjøres gjeldende at beløpet reduseres betydelig.

Sikredes advokat hevdet at en eventuell regress måtte lempes hensett til at sikrede ønsket full forsikringsdekning, og at det berodde på manglende rådgivning eller informasjon at sikrede overskred kjørelengden. Videre viste sikredes advokat til at skaden skyldtes et hendelig uhell. Det ble også anført at den samlede økonomiske belastningen på sikrede var stor da sikrede allerede hadde fått en avkortning på kr 29.640 under kaskoforsikringen. Samlet sett utgjorde belastningen et beløp stort kr 50.000. Avslutningsvis ble det fra sikredes advokat hevdet at en eventuell regress virket urimelig overfor en ung mann i etableringsfasen.

Nemnda bes ta stilling til om selskapet er berettiget til regress for utbetalingen under ansvarsforsikringen. Eventuelt bes nemnda ta stilling til om regresskravet bør lempes.

Tidligere uttalelser:

AKN

uforsikret motorvogn - regress 1086 1697 1699 (1773) 2032
brutt forutsetning for rabatt – FAL § 4-7 førers alder 2037

Fra FSN:

regress/3-manns krav 1307 1308 2348